

Història submergida de Cabrera.

Cabrera no és només una illa, sinó un arxipièleg, situat al sud de Mallorca i format per dènou illes diminutes. Com les altres, l'illa de Cabrera és la prolongació de la mallorquina serra de Llevant.

A penes té 40 quilòmetres de costa, en la qual s'alternen escarpats penya-segats amb platges arenoses, i cales de cantells .

La seua naturalesa calcària fa que els processos càrstics siguen un dels grans modeladors del relleu costaner de l'illa. Paredes rocoses esguitades per coves, que el vent i l'aigua, i, sobretot, el temps llaurèn, com una obra sempre inacabada. La infinita paciència de l'aigua fa i desfà formes en la roca, allí on la llum i la calor del sol no arriben.

L'illa, ha estat deshabitada en alguns períodes, i en altres, habitada per uns pocs pobladors, perquè els seus escassos recursos mai van permetre la subsistència de més de mig centenar de persones.

Al llarg de tota la seua història, Cabrera sempre va ser un refugi per als vaixells davant dels temporals, a pesar que l'entrada en el seu port és perillosa quan bufa vent nord. Per això l'ofici de pescador sempre afig a la inconstància de la fortuna, la incertesa del mar.

En Cabrera els hòmens van a la mar com van fer els seus avantpassats. El tremall, com altres art sde pesca tradicionals requereix mestria i destresa, precisió i sort, rapidesa i calma. Les mans passen de les malles a la canya, per a calar unes xarxes que, sovint, no s'enreden amb allò que busquen, sinó amb el que va quedar d'altres vaixells, d'altres hòmens que van passar per eixes aigües.

Perquè de la força del vent nord, que ben sovint assota l'illa, són testimoni les restes de totes les èpoques que es troben en els fons pròxims a la costa i eixes restes d'història en forma d'àmfora que ara alberguen els pobladors del mar.

Durant algun temps l'ús militar de l'illa va ser la seua millor protecció enfront de la cobdícia, i, des de 1991, la declaració del Parc Nacional Marítim i Terrestre de l'Arxipièleg de Cabrera limita els usos tant de les illes com del mar.

Eixe paper protector i vigilant el va exercir abans És Castell, construït en el segle xiv enfront del port per a defensar l'illa de pirates barbarescos. Més tard va ser presó de francesos capturats a Bailén. I sempre, les seues torrasses han sigut sentinelles atentes als vaixells que s'acostaven retallats en l'horitzó contra la silueta de les illa des Conills.

Durant quasi un segle, l'illa va ser propietat d'una família, que es va proposar cultivar vinyes i va construir un bell celler, És Celler, hui convertida en museu que compta la història de Cabrera, illa resistent, quasi inalterada, tornada al silenci i al so del mar i del vent.

El far de N'Ensiola enllumena des de fa temps, en el cap de Llebeig, un lloc on el Sol, al posar-se, tiny de roig el mar i tota la història de Cabrera, a resguard de les ambicions humanes.